

[Holstein.]

under Wellingtons Landgang; men et feltmæssigt Forsvar mod et moderne Angreb er det fuldstændig ude af Stand til at præstere, alene af den Grund, at selve Venstres Regering og, som det forekommer mig, en ikke ringe Del af Officererne aldeles ikke indtil Dato har taget Konsekvensen af 1922-Ordningen; for vi har hele Hovedparten af vort Artilleri og hele vort Ingeniørkorps, som selvfølgelig vil være uundværligt, hvis et Forsvar ikke skal være baade en Uforsvarlighed og en Latterlighed, liggende, 6 Aar efter 1922-Ordningen, paa Sjælland. Saa kan man jo se, med hvor megen Alvor og Interesse hele denne Sag er grebet an fra den højttærede Venstregerings Side i den Tid, der er forløbet.

Det, det for mig nu drejer sig om, er, at denne Debat og Forhandlingerne i det kommende Folketingsudvalg maa blive ført saaledes, uden Naade og uden Pardon fra noget af de modstaaende Partiers Side, at der skabes fuld Klarhed over, hvad den Ordning, vi faar, sætter sig som Hovedformaal, og saaledes, at der skabes fuld Klarhed over, hvorvidt de Midler, der bydes fra Regeringens og Rigsdagens Side til Virkeliggørelse af disse Formaal, svarer til deres Formaal; for Landet og Befolkningen taaler ikke mere Humbug og Tvetydighed i denne Sag; dertil er Sagen for stor, Landets politiske Interesser for vitale og det danske Folk for godt.

Første Næstformand (Pinstrup): Det ærede Medlem Hr. P. Munch har Ordet for en kort Bemærkning.

P. Munch: Den sidste ærede Taler (Holstein) udtalte sig med megen Tilfredshed om det Svar, jeg ved given Lejlighed har givet paa et Spørgsmaal af ham, hvor jeg har sagt dette, at ansvarlige Statsledere i Danmark maa regne med Muligheden af en Stormagtskrig i Fremtiden, der ogsaa kan true Danmark. Naar den ærede Taler er tilfreds med dette Svar, maa han være lige saa tilfreds med de Udtalelser med Hensyn til Krigsmuligheder, som jeg har fremsat i Aarene før 1914, for atter og atter har jeg understreget netop dette, at de danske Myndigheder ved Afgørelsen af Militærspørgsmaalet maatte regne med Muligheden af en Krig mellem Stormagter. Gang paa Gang har jeg understreget, at netop dette var min Hovedaarsag til at anse Bortfjernelsen af Københavns Fæstning for et Livsspørgsmaal for det danske Folk.

Med Hensyn til det andet Spørgsmaal,

hvor det ærede Medlem ikke paa samme Maade var tilfreds med, hvad jeg havde svaret, har jeg erklæret, at Danmark, hvis en saadan Krig igen kommer, vil ligge i Farezonen, fordi Farezonen vil strække sig over hele Europa, men jeg har tilføjet, at jeg kan ikke erkende, at Danmark, som det ærede Medlem syntes at mene, vil være det egentlige Brændpunkt, et afgørende Brændpunkt i en saadan Kamp. De Eksempler fra Fortiden, som det ærede Medlem i saa Henseende fremførte — ja, der kan det være forskelligt i de forskellige Krige, men jeg tør understrege dette, at i de afgørende Tilfælde har det vist sig, at Danmark netop ikke var dette Brændpunkt. Man troede, at det kunde blive et saadant i 1870 og indrettede sig i mangt og meget derefter. Det viste sig at være en Misforstaaelse. Man frygtede, det skulde blive det i 1914. Det var ikke vor Opfattelse i 1914, at Danmark var et Brændpunkt i den Krig, som den Gang kom, og naar det lykkedes at holde Danmark udenfor Krigen, skyldtes det naturligtvis — det afviser jeg aldrig —, at vi førte en derpaa beregnet forstandig Politik; men Muligheden for det hvilede først og sidst paa dette, at Danmark ikke var Brændpunkt i den Situation, som den Gang forelaa.

Hvis jeg maa have Lov til at føje endnu en Bemærkning til, vil jeg gerne sige dette, at i de Udtalelser, det ærede Medlem anførte af Hørup, var der intet, som vedrørte Militærspørgsmaal i nogen som helst Grad; de Udtalelser gjaldt ikke Militærspørgsmaalet, der stod intet Ord om Militærvæsenet deri; det var en Artikel om den daværende udenrigspolitiske Ledelse i Danmark.

Og med Hensyn til, at ingen Vælger i Danmark kan forstaa vort Forslag, tror jeg, at det er det ærede Medlems Opfattelse af alle de Forslag, som foreligger, og af alle de Begrundelser, der foreligger for alle disse Forslag — det ærede Medlem øvede jo en ganske tilsvarende Kritik overfor de andre. Karakteren af og Begrundelsen for vort Forslag med omkring 16 Mill. Kr.'s Udgift, Fiskeriinspektion og andet saadant indbefattet, skal jeg have den Fornøjelse at vende tilbage til, jeg kan ikke komme ind derpaa her; men hvis man mener, at Vælgerne ikke kan forstaa det Forslag, vil man gøre Ret i at sætte Vælgernes Forstaaelse deraf og Tilslutning dertil paa en Prøve ved en Folkeafstemning. Hvis det ærede Medlem vil underkaste sig en saadan, faar vi se, hvilken Stilling danske Vælgere vil tage til dette Spørgsmaal.